

Norges vassdrags- og energidirektorat

26. mars 2020

NVE bør avslå ny kraftledning Dverberg – Andmyran

Andøy Energi Nett AS søker om tillatelse til å bygge forsterkning av dagens 66 kV regionalnett i Andøy kommune, i Nordland fylke. Naturvernforbundet, Sabima og Norsk Ornitologisk Forening mener dette vil ha for store konsekvenser for naturmangfold, samt at tiltaket ikke er nødvendig. Vi anmoder derfor NVE om å si nei til tiltaket.

Andøy Energi Nett søker om konsesjon for å bygge ut et forsterket nettanlegg på Andøya, hovedsakelig for å legge til rette for kraftoverføring fra Andmyran vindkraftverk. Vindkraftverket har imidlertid nylig fått endelig avslag på utsatt frist for idriftsettelse, og vi anser det som urealistisk at prosjektet blir påbegynt i løpet av året når det ennå ikke har en godkjent MTA-plan. Ledningen vil gå tvers over myrområdet på Andmyran, og tiltaket involverer graving i området, nye veianlegg, og andre store inngrep. Olje- og energidepartementet har i sitt avslag på utsatt frist gitt en klar føring på at slike myrområder ikke kan ødelegges.

Konsekvenser for naturtyper og landskap

I Granavolden-erklæringen skriver regjeringen at det spesielt skal legges til rette for økt bevaring av våtmarker. Videre er det vedtatt at kommunene bør kartlegge økosystemer og arealbruk med betydning for klimatilpasning i revidert statlig planretningslinje for klimatilpasning. Spesielt nevnes våtmarker, myrer, elvebredder og skog som viktig natur for å dempe effektene av klimaendringer.

Stortinget vedtok 11. april 2019 at nydyrking på myr skal forbys, og samtlige partier har i sine merknader til vedtaket gitt klare føringer om at også annen aktivitet som ødelegger myr bør forbys.

Utbyggingen av kraftledningen vil medføre tap av mellom 41 og 44 daa INON-område. INON er inngrepsfrie naturområder som ligger mer enn én kilometer fra tyngre, tekniske inngrep, og slike områder har blitt redusert med rundt 80 prosent siden 1900. Videre nedbygging av inngrepsfri natur bør unngås.

Konsekvenser for fugl og naturmangfold

Ny kraftledning Andmyran - Dverberg har en umiddelbar nærhet til Ramsarområdet *Skogvoll ramsarsite nr. 1195*) og det tiltenkte planområdet for Andmyran vindkraftverk. Området er rikt på småvann, og har en høy tetthet av hekkende lom, ender og en rekke andre arter tilknyttet våtmark. I sitt avslag på utsatt frist for Andmyran vindkraftverk peker OED på en rekke rødlistede arter som ville bli berørt av utbygging i området.

Kraftledninger utgjør en barriere under næringstrekk for det betydelige antallet tyvjo, smålom, fiskemåke og flere andre arter som hekker i reservatet og planområdet. Dette er fugler som hekker inne på myrene og som finner næring til seg selv og sine unger i Andfjorden. De flyr dermed distansen til og fra hekkeplassene mange ganger daglig.

Kraftledninger er en betydelig trussel både mot fugler som foretar næringstrekk (forflytninger til og fra beiteområder), lokale forflytninger og trekk knyttet til sesong. En kraftledning innebærer alltid en kollisjonsrisiko for fugler. Bevanger (1998, 2011¹) fremhever dagrovfugler, ugler, lommer, andefugler, store vadefugler og rikser som utsatte artsgrupper. Lommer er gode flygere, men har dårlig manøvreringsevne. De flyr også ofte i en høyde som gjør de utsatte for kollisjoner med kraftledninger. Småloven driver næringssøk i fiskerike områder et stykke fra selve hekkeplassen, mens storlomen søker føde i vannet der den hekker. For smålomens del betyr dette ekstra mange forflytninger, med ut- og innflygninger mange ganger daglig. Havørn, kongeørn, fjellvåk og jordugle hekker i nærheten, eller bruker områdene som jakterreng. Lirype (nær truet) er en vanlig art i området. Ulike hønsefugler kan være særlig utsatte for kollisjon med kraftledninger, avhengig av plassering.

De fleste steder er konsekvensene av kraftledninger dårlig undersøkt, dvs. at det ikke er systematiske etterundersøkelser tilknyttet ledningsnett. Dette bør gjøre at NVE er ekstra forsiktig med nye installasjoner som kan øke kollisjonsfare, spesielt der naturverdiene er særdeles høye, som i dette tilfellet. Selv små endringer i kollisjonsrisiko kan gi alvorlige konsekvenser. Den foreslåtte traseen for kraftledningen går på tvers (nord-sør) mellom hekkeområdene og sjøen, noe som øker konfliktgraden. Kollisjoner med sangsvaner er allerede et problem ved Skogvoll naturreservat og Skogvollbukta (vestsiden av Andøya).

Vurdering av naturmangfoldloven, med vekt på § 49

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen. § 49 omhandler utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde. Her heter det at *kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår*. Denne bestemmelsen er svært aktuell i vurderingene. NVE bør innhente synspunkter fra forvaltningsmyndighetene for Skogvoll naturreservat (Fylkesmannen i Nordland) før man tar stilling i saken.

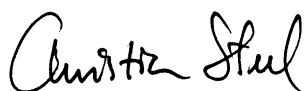
Tiltaket trengs ikke

Vi mener at tiltaket ikke er nødvendig, siden Andmyran vindkraftverk ikke ligger an til å bli bygget. OEDs vurdering er at Andmyran vindkraftverk vil ha store negative konsekvenser for naturmangfold, landskap og karbonlagring, og derfor ikke bør bygges. Derfor vil det heller ikke være nødvendig med forsterket transportkapasitet for kraft i dette området.

Vennlig hilsen

Silje Ask Lundberg
Leder i Naturvernforbundet

Christian Steel
Generalsekretær Sabima

Kjetil Aa. Solbakken
Generalsekretær
Norsk Ornitologisk Forening

¹ Bevanger, K. 1998. Biological and conservation aspects of bird mortality caused by electricity power lines: a review. *Biological Conservation* 86: 67-76.

Bevanger, K. 2011. Kraftledninger og fugl. Oppsummering av generelle og nettspesifikke problemstillinger. NINA Rapport 674.